

QUYẾT ĐỊNH

SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v: Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ BẢO LỘC, TỈNH LÂM ĐỒNG

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Nguyễn Thị Hiền.

Thư ký phiên họp: Bà Đoàn Thị Anh Đào - Thư ký Tòa án nhân dân thành phố Bảo Lộc, tỉnh Lâm Đồng.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Bảo Lộc, tỉnh Lâm Đồng tham gia phiên họp: Bà Nguyễn Thuỳ Linh - Kiểm sát viên.

Ngày 02 tháng 01 năm 2025, tại trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Bảo Lộc, tỉnh Lâm Đồng mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 256/2024/TLST-DS ngày 11 tháng 11 năm 2024 về yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 07/2024/QĐST-VDS ngày 19 tháng 12 năm 2024, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Anh Nguyễn Quang T, sinh năm 1985;

Địa chỉ: Số F đường H, phường B, thành phố B, tỉnh Lâm Đồng.

Người đại diện theo uỷ quyền của người yêu cầu: Anh Nguyễn Thanh H, sinh năm 1985;

Địa chỉ: Số A đường N, phường B, thành phố B, tỉnh Lâm Đồng.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan: Anh Nguyễn Quang B, sinh năm 1983;

Địa chỉ: Số F đường H, phường B, thành phố B, tỉnh Lâm Đồng.

(Tại phiên họp anh H, anh B có mặt).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự đề ngày 30/9/2024, trong quá trình giải quyết việc dân sự cũng như tại phiên họp, người đại diện theo uỷ quyền của người yêu cầu là anh Nguyễn Thanh H trình bày:

Bà Phạm Thị Quang T1, sinh năm 1958 đã ly hôn với ông Nguyễn Đức K, sinh năm 1957 theo quyết định thuận tình ly hôn số 49/QĐ-TTLH ngày 10/5/2004 của Tòa án nhân dân thị xã Bảo Lộc, tỉnh Lâm Đồng, hiện nay bà T1 chưa đăng ký kết hôn với ai. Bà T1 có 02 người con trai tên Nguyễn Quang T, sinh năm 1985 và Nguyễn Quang B, sinh năm 1983, hiện bà T1 đang sống cùng nhà với con trai

Nguyễn Quang T. Vào năm 2021, bà T1 bị tai biến nặng dẫn đến tinh thần và sức khỏe bị ảnh hưởng nghiêm trọng, bà T1 chỉ nằm một chỗ không còn khả năng nhận thức và làm chủ hành vi, mọi sinh hoạt ăn uống, vệ sinh cá nhân đều do anh T và người nhà đảm nhiệm. Gia đình cũng đã cố gắng chăm sóc, chạy chữa nhưng tình trạng sức khỏe hiện nay của bà T1 ngày càng yếu đi không có khả năng hồi phục.

Do bà T1 nằm một chỗ và không còn khả năng nhận thức nên bà T1 không thể trực tiếp tham gia vào các giao dịch dân sự của gia đình, vì vậy các con của bà T1 đã thống nhất đề anh T là con trai bà T1 làm đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Phạm Thị Quang T1, sinh năm 1958 mất năng lực hành vi dân sự và đề nghị Tòa án xác định anh Nguyễn Quang B (con cả bà T1) là người giám hộ và là người đại diện theo pháp luật cho bà T1 để tham gia các giao dịch dân sự theo quy định pháp luật.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan: Anh Nguyễn Quang B thống nhất với ý kiến trình bày của anh Nguyễn Thanh H (người đại diện theo uỷ quyền của anh T), anh B thống nhất với yêu cầu Toà án tuyên bố bà Phạm Thị Quang T1, sinh năm 1958 mất năng lực hành vi dân sự và đề nghị Tòa án xác định anh (con cả bà T1) là người giám hộ và là người đại diện theo pháp luật cho bà T1 để tham gia các giao dịch dân sự theo quy định pháp luật.

Tại phiên họp, Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Bảo Lộc, tỉnh Lâm Đồng phát biểu ý kiến về việc giải quyết việc dân sự đã thực hiện đúng trình tự thủ tục do Bộ luật Tố tụng dân sự quy định.

Về nội dung giải quyết việc dân sự: Đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của anh Nguyễn Quang T về việc yêu cầu tuyên bố bà Phạm Thị Quang T1, sinh năm 1958 là người mất năng lực hành vi dân sự. Tuyên bố anh B là người đại diện theo pháp luật cho bà T1 để tham gia các giao dịch dân sự theo quy định pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự, được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Bảo Lộc, tỉnh Lâm Đồng nhận định:

[1]. Về quyền yêu cầu và thẩm quyền của Tòa án: Anh Nguyễn Quang T yêu cầu Tòa án tuyên bố mẹ anh là bà Phạm Thị Quang T1, sinh năm 1958 mất năng lực hành vi dân sự và đề nghị Toà án tuyên bố anh Nguyễn Quang B (con cả của bà T1) là người giám hộ và là người đại diện theo pháp luật cho bà T1. Đây là yêu cầu về dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án theo quy định tại khoản 1 Điều 27 của Bộ luật Tố tụng dân sự. Bà Phạm Thị Quang T1 hiện cư trú tại số nhà F đường H, phường B, thành phố B, tỉnh Lâm Đồng nên Tòa án nhân dân thành phố Bảo Lộc có thẩm quyền giải quyết theo quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2]. Về yêu cầu của đương sự: Căn cứ đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự đề ngày 30/9/2024 của anh Nguyễn Quang T và các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ thể hiện: Vào năm 2021 bà Phạm Thị Quang T1 (mẹ anh) do bị tai biến nặng dẫn đến tinh thần và sức khỏe bị ảnh hưởng nghiêm trọng, bà T1 chỉ nằm một chỗ không còn khả năng nhận thức và làm chủ hành vi, mọi sinh hoạt ăn uống, vệ sinh cá nhân đều do anh và người nhà đảm nhiệm. Gia đình cũng đã cố gắng chăm sóc,

chạy chữa nhưng tình trạng sức khỏe hiện nay của bà T1 ngày càng yếu đi không có khả năng hồi phục.

Do bà T1 không thể trực tiếp tham gia làm thủ tục đối với các giao dịch dân sự của gia đình, vì vậy các con trong gia đình đã thống nhất để anh Nguyễn Quang T làm đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Phạm Thị Quang T1, sinh năm 1958 mất năng lực hành vi dân sự và đề nghị Tòa án xác định anh Nguyễn Quang B (con cả của bà T1) là người giám hộ và là người đại diện theo pháp luật cho bà T1 để tham gia các giao dịch dân sự theo quy định pháp luật.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là anh Nguyễn Quang B cũng thống nhất yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Phạm Thị Quang T1, sinh năm 1958 mất năng lực hành vi dân sự và đề nghị Tòa án xác định anh là người giám hộ và là người đại diện theo pháp luật cho bà T1 để tham gia các giao dịch dân sự theo quy định pháp luật.

Theo quy định tại khoản 1 Điều 22 của Bộ luật dân sự năm 2015 quy định: *“Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần”*.

Ngày 09/12/2024, Tòa án nhân dân thành phố Bảo Lộc đã ban hành Quyết định số 15/2024/QĐ -TA về trưng cầu giám định tại chỗ đối với tình trạng sức khỏe, khả năng nhận thức và làm chủ hành vi (năng lực hành vi dân sự) của bà Phạm Thị Quang T1. Căn cứ vào bản kết luận giám định pháp y tâm thần theo trưng cầu số 270/KLGĐ ngày 16/12/2024 của Trung tâm P kết luận:

- Về y học: “Hiện tại đương sự bị bệnh mất trí trong bệnh mạch máu (Theo bảng phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10-ICD10, có mã bệnh là F01”.

- Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: “Hiện tại đương sự mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi”.

Như vậy, anh Nguyễn Quang T yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Phạm Thị Quang T1 mất năng lực hành vi dân sự là có cơ sở để chấp nhận. Căn cứ Điều 22 của Bộ luật Dân sự năm 2015, Tòa án chấp nhận đơn yêu cầu của anh T về việc yêu cầu tuyên bố bà Phạm Thị Quang T1, sinh năm 1958 mất năng lực hành vi dân sự là đúng quy định của pháp luật.

[3]. Về chi phí tố tụng: Anh Nguyễn Quang T là người có đơn yêu cầu trưng cầu giám định, do đó số tiền chi phí trưng cầu giám định hết 14.500.000 đồng (mười bốn triệu năm trăm nghìn đồng) anh T phải chịu theo quy định pháp luật (người đại diện theo uỷ quyền của anh T đã thanh toán và quyết toán xong).

[4]. Xét về ý kiến phát biểu của Kiểm sát viên Viện kiểm sát tại phiên họp là có căn cứ và phù hợp với các quy định của pháp luật nên chấp nhận.

[5]. Về lệ phí: Anh Nguyễn Quang T phải chịu lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự theo quy định pháp luật.

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ vào khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 370, 376, 378 Bộ luật tố tụng dân sự;

- Áp dụng các Điều 22, Điều 53, Điều 136 Bộ luật Dân sự năm 2015;
- Áp dụng Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận đơn yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự của anh Nguyễn Quang T.

Tuyên bố bà Phạm Thị Quang T1, sinh năm 1958 là người mất năng lực hành vi dân sự. Anh Nguyễn Quang B (con cả bà T1) là người đại diện theo pháp luật của bà Phạm Thị Quang T1. Các giao dịch dân sự của bà Phạm Thị Quang T1 do người đại diện theo pháp luật xác lập, thực hiện.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Anh Nguyễn Quang T phải chịu lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự là 300.000 đồng (ba trăm nghìn đồng), được trừ vào số tiền tạm ứng lệ phí đã nộp là 300.000đ (ba trăm nghìn đồng) theo biên lai thu số 0006086 ngày 11/11/2024 của Chi cục Thi hành án dân sự thành phố Bảo Lộc. Anh T đã nộp đủ lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự.

3. Về chi phí tố tụng: Anh Nguyễn Quang T đã nộp đủ số tiền chi phí trưng cầu giám định 14.500.000 đồng (mười bốn triệu năm trăm nghìn đồng).

4. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Các đương sự có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 (mười) ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Đối với người vắng mặt thì thời hạn được tính từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định giải quyết việc dân sự được thông báo, niêm yết.

Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận: THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

- Người yêu cầu;
- VKSND TP. Bảo Lộc;
- Chi cục THADS TP. Bảo Lộc;
- TAND tỉnh Lâm Đồng;
- Lưu hồ sơ việc dân sự.

Nguyễn Thị Hiền